

Nieuwsbrief in vorm van artikel in TIJDSCHRIFT GLOBE, 2 oktober 2014

De EU sancties

De sancties (ook wel beperkende maatregelen genoemd) richten zich op een verbod van uitvoer militaire goederen, een wapen embargo, verbod op uitvoer dual-use¹ goederen, vergunningplicht voor uitvoer technologieën en olie-industrie, financiële restricties (waarover hieronder meer) en sancties die specifiek zijn gericht op de Krim en Sebastopol (waarover hieronder meer).

De sancties waren aanvankelijk gericht tegen de Russische president en diens entourage. Thans klagen ook Russische particulieren dat het lastiger is geworden om een hypotheek of lening te krijgen. Vooral nog staan de EU sancties in groot contrast met de tegenmaatregelen die Rusland heeft getroffen omdat de tegenmaatregelen het MKB rechtstreeks treffen.

De Russische sancties

Rusland heeft telkens benadrukt dat zij niet uit is op een vergeldingsactie, maar dat zij wel de noodzakelijke maatregelen treft ter bescherming van haar eigen bevolking en economie. Opmerkelijk is echter hetgeen tijdens voornoemde toespraak van Medvedev naar voren kwam. Rusland is bezig met een programma van *import-substitutie*. Er wordt overheidsbudget vrijgemaakt voor het in eigen land produceren van de per decreet van 6 augustus 2014 gesanctioneerde producten. Het import-substitutieprogramma is niet iets is dat pas in augustus 2014 als reactie op de westerse sancties is ontstaan. President Poetin kondigde dit al aan in mei 2014 op het St.Petersburg International Forum.

Het lijkt erop dat de Oekaze van 6 augustus 2014 geen directe reactie is op de EU sancties, doch past binnen het overheidsbeleid van importsubstitutie.

Het zou als *vriendelijk van Rusland* kunnen overkomen dat niet nog meer tegenmaatregelen worden getroffen. Echter, mogelijk doet Rusland dit wel, doch hanteert daar een ander mechanisme voor: nationale wetwijzigingen die het voor Westerse ondernemers minder aantrekkelijk zou kunnen maken. Een voorbeeld hiervan is de zojuist ingevoerde restrictie op de maximum omvang van een aandelenpakket van buitenlandse aandeelhouders in Russische Media ondernemingen. Ook ligt er een wetsvoorstel klaar dat vergelijkbare bevrozingsmaatregelen voor buitenlands vermogen in eigen land mogelijk zal maken. Een mogelijk verschil met de EU bevrozingsregelingen is dat er bij de EU regeling geen rechterlijk oordeel aan te pas komt en in Rusland waarschijnlijk wel.

---

¹ Dubbel gebruik: wanneer eindgebruik niet alleen civiel maar mogelijk ook militair is.

EU sanctieverordeningen² tegen de Krim

De eerste sanctieregeling van dit jaar dateert van 5 maart 2014, als reactie op de in Oekraïne ontstane situatie.

Op 5 augustus 2014 werd de eerste nieuwsbrief gepubliceerd over de sancties tegen Rusland. Een van de vragen die toen werd gesteld was: waarom zijn de "pareltjes" van de Krim door de Russische overheid onteigend en niet geprivatiseerd.³ Met het voortschrijdend inzicht, mede opgedaan op het forum in Sochi, kan hierover het volgende worden gezegd. Rusland is bezig om het eigen achterland, de regio's in sneltreinvaart te ontwikkelen. Hier is veel overheidsbudget voor uitgetrokken. Speerpunten daarbij zijn infrastructuur (wegen, luchthavens, hoge snelheidslijnen). In Sochi is gebleken dat het Olympisch project bij de Russen "naar meer smaakt". De Krim heeft geografisch veel parallellen met Sochi. Rusland heeft de ontwikkeling van de Krim nu tot speerpunt van haar overheidspolitiek gemaakt. De Krim wordt het visitekaartje voor de Russische regio's.

Rusland denkt de Krim in enkele jaren volledig tot ontwikkeling te hebben gebracht. Tijdens het forum in Sochi waren de Russische regio's met stands vertegenwoordigd. Een van de stands was het schiereiland Krim en de stad Sebastopol. Glossy brochures geven lijsten met investeringsmogelijkheden. Uit die lijsten blijkt dat lang niet alle interessante investeringsmogelijkheden zijn gesanctioneerd, een feit dat Russen gebruiken om toch vooral westerse investeerders aan te trekken.

Samengevat is het op dit moment verboden om aan de Krim of op Sebastopol leningen te verstrekken, technische bijstand zowel direct als indirect alsook tussenhandelsdiensten te verrichten in verband met de exploitatie van olie, gas of minerale rijkdommen, het totstandbrengen, verwerven of ontwikkelen van infrastructuur in de sectoren vervoer, telecommunicatie of energie. Daarbij is een lijst opgesteld met Russische en Oekraïense personen waarvan de activa in de EU zijn bevroren omdat zij zouden bijdragen aan de destabilisering in Oost-Oekraïne en het opgaan van de Krim in de Russische federatie. De namenlijst wordt nog regelmatig uitgebreid. Ook is het verboden om goederen met oorsprong Krim of Sebastopol in de EU te importeren.

EU- verordening⁴ inzake beperkende maatregelen tegen financiële instellingen

Bij verordening van 31 juli 2014 zijn de eerste kapitaalmarktrestricties tegen Rusland ingevoerd, waaraan onder het kopje Analyse al werd gerefereerd.

---

² EU regelingen: 208/2014, 629/2014 en 825/2014.

³ Zie website van het ministerie Economische ontwikkelingen (www.minek.rk.gov.ru). En www.invest-in-crimea.ru

⁴ EU regelingen: 833/2014, 960/2014.

De regels zijn in september aangescherpt. Genoemde investeringsdiensten voor meer dan 30 dagen zijn gesanctioneerd (aanvankelijk 90 dagen).

Voorts valt uit de Russische pers op te maken dat men zich al heeft voorbereid op een Swift sanctie door de oude telexen uit het stof te halen om zo de binnenlandse markt in elk geval te kunnen bedienen en China is gevraagd om met een voorstel voor een internationale oplossing te komen.